

VIDS

Vereniging van Inheemse Dorpshoofden in Suriname

Verl. Gemeenlandsweg 18d; Paramaribo, Suriname – Tel.: +597 520130 | 520131 – E-mail infovids@vids.sr

Strijd voor erkenning collectieve rechten wordt geïntensiveerd

Zoals bekend is het op 2 mei jongstleden tot een uitbarsting gekomen in de omgeving van Pikin Saron, waarbij over en weer geweld is gebruikt door Inheemse activisten en gewapende machten. Hierbij zijn er meerdere doden en gewonden gevallen onder dubieuze omstandigheden. In een spoedgesprek met clusterministers op 2 mei heeft de Inheemse delegatie bestaande uit vertegenwoordigers van VIDS en OSIP de volgende eisen gesteld:

1. Intrekking van alle grondbeschikkingen in Inheemse dorpen, met schriftelijk bewijs dat ze inderdaad zijn ingetrokken
2. Onafhankelijk onderzoek naar de omstandigheden waaronder dodelijke slachtoffers zijn gevallen
3. Bijstand door de Staat in begrafeniskosten van de personen die zijn omgekomen
4. Bijstand en begeleiding door de Staat voor de nabestaanden en slachtoffers
5. Vrijlating van gearresteerden die onterecht of onrechtmatig zijn opgepakt.

Tijdens het spoedgesprek zijn ook andere zaken besproken. Het betreft onder andere het onmiddellijk verstrekken van beschikkingen aan nieuwe dorpsbesturen en werkgelegenheid voor de dorpen inclusief in hun eigen gebied waarin momenteel onterecht concessies zijn uitgegeven. Verder is ook gevraagd naar een spoedig vervolgoverleg om de uitvoering van deze zaken te volgen.

Tot op heden is er geen vervolgoverleg geweest noch is er inhoudelijke informatie verstrekt. Integendeel neemt VIDS, berichten van regeringszijde waar over “een bende” en “criminelen”. Ook dat de regering de uitbarsting in de omgeving van Pikin Saron slechts beschouwd als een strafrechtelijke aangelegenheid en weigert zelf verantwoordelijkheid te nemen voor wat zich heeft voorgedaan. Op 4 mei 2023, bij de aanvang van de behandeling van de Raamwet Collectieve Rechten heeft de president, die de wet heeft ingediend bij de Nationale Assemblée, het parlement verlaten. De vicepresident is al lange tijd buiten beeld. In de Assemblée is een eenzijdig en onvolledig overzicht gegeven van uitgegeven beschikkingen aan derden binnen Inheemse woon- en leefgebieden in Para. Daarbij zijn onbekende landmeterskaarten gebruikt als referentie. Assembléeleden van vrijwel alle politieke partijen doen uitlatingen die erop duiden dat de wetgever de Raamwet Collectieve Rechten op de lange baan wil houden, door het bijvoorbeeld terug te sturen naar de regering voor aanpassingen, meer discussies en/of verdere wijzigingen. De geringe aandacht die de regering en het parlement geven aan de volwaardige erkenning en waarborging van de rechten van de Inheemsen, vergroot de rechtsonzekerheid onder de Inheemse volken in Suriname. Intussen ontvangt VIDS verontrustende berichten over méér dan de officieel genoemde doden (2) en gewonden alsook over verdere verhitte onder onze Inheemse gemeenschap en dorpelingen voelen zich gecriminaliseerd. Mensen vrezen voor hun leven vanwege mogelijk politiegeweld. Anderen durven niet te praten over wat ze gezien hebben. Vrouwen en mannen kunnen hun dorp niet verlaten voor voedsel.

VIDS benadrukt dat de ontstane situatie in Pikin Saron en omgeving niet los gezien kan worden van het uitblijven van de wettelijke erkenning van de mensenrechten van Inheemse volken door de Staat Suriname. Het Kaliña & Lokono vonnis van 2015 is door opeenvolgende regeringen niet geëerbiedigd, nageleefd en uitgevoerd, waardoor Inheemse volken voortdurend in rechtsonzekerheid blijven leven. Gronden en concessies worden in strijd met het vonnis uitgegeven in Inheemse woon- en leefgebieden waardoor de Inheemse volken hun bestaanszekerheid onder druk staat. De Staat toont met dit gedrag dat zij lak heeft aan wet en recht en ondergraaft daarmee de rechtsstaat en het gevoel bij de Inheemsen dat zij niet door wet, recht en rechtsprekende organen worden beschermd. Is het gerechtvaardigd om van Inheemsen te verwachten dat zij, decennia in en decennia uit, gelaten accepteren dat de Staat in strijd met hun legitieme rechten handelt? Is dat hoe de Surinaamse rechtsstaat functioneert? VIDS keurt het niet naleven van wet- en regelgeving af bij zowel burgers als Staatsorganen. Daarom had VIDS gerekend op een andere afwikkeling, van de uitbarsting te Pikin Saron, één die meer recht doet aan de daadwerkelijke problematiek. Maar nu de Staat doorgaat met het niet naleven van wet en recht zal VIDS de strijd uitbreiden en intensiveren met nationale en vooral internationale acties en aanklachten tegen de voortgaande ontkenning en schending van de rechten van Inheemse mensen, gemeenschappen en volken. Er zal expliciet bescherming gevraagd worden van de nationale en internationale gemeenschap tegen deze voortdurende, steeds brutere onderdrukking en miskennis door de Staat. Tegelijkertijd blijft VIDS openstaan voor dialoog maar zal daar niet op wachten.

Paramaribo, 7 mei 2023

Lespeki Gi Wi Leti, Fu Dati Wi E Feti!